

Szakmai Beszámoló

Hegymagas

„Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat

2015. év

Készítette:
Nagy Renáta
Intézményvezető

**„ Kezet csak megfogni szabad...
Elveszíteni vétek...
Ellökni átok...
Egymásba simuló kezek tartják össze
Az Eget s a Világot.”**

/ Albert Camus

Tartalomjegyzék

- I. Helyzetelemzés**
- I.1. Az intézmény szerkezeti felépítése**
- I.2. Szervezeti felépítés**
- I.3. Tárgyi feltételek**
- I.4. Személyi feltételek**
- II. Szakmai program**
- II.1. Az intézmény alapfeladatai**
- II.1.1. Gyermekjóléti szolgáltatás**
- II.1.2. Családsegítő szolgáltatás**
- II.1.3. Szociális étkeztetés**
- II.1.4. Házi segítségnyújtás**
- III. Intézményt érintő változások**
- IV. Mellékletek**
- IV.1. Szociális étkeztetés és házi segítségnyújtás esetszámok**

Tisztelt Elnök Úr!
Tisztelt Társulási Tanács!

Az „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetőjeként előterjesztem beszámolómat az intézmény 2015. évi tevékenységének tapasztalatairól.

I. HELYZETELEMZÉS

I.1. Az „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat szerkezeti felépítése

Az „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti szolgálat önkormányzatok társulásának keretében önállóan működő költségvetési szervként működik.

Az intézmény megnevezése: „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat

Székhelye: 8318 Lesencetomaj, Kossuth Lajos utca 91.

Telephelye: 8318 Lesencetomaj, Kossuth Lajos utca 91.

Levelezési címe: 8318 Lesencetomaj, Kossuth Lajos utca 91.

Telefonszáma: 87/436-774

email címe: postmaster@egyuttegymasert.t-online.hu

Felügyeleti szerve: „Lesencéktől a Balatonig” Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltató Társulás Társulási Tanács

Az intézmény alapítói:

Lesenceistvánd település önkormányzata 8319 Lesenceistvánd, Kossuth út 145.

Balatonederics község önkormányzata 8312 Balatonederics, Kossuth u. 84.

Hegymagas község önkormányzata 8265 Hegymagas, Szigliget u. 13.

Lesencefalu község önkormányzata 8318 Lesencefalu, Kossuth u. 46.

Lesencetomaj község önkormányzata 8318 Lesencetomaj, Kossuth u. 51.

Nemesvita község önkormányzata 8311 Nemesvita, Dózsa Gy. u. 8.

Szigliget község önkormányzata 8264 Szigliget, Kossuth u. 54.

Uzsa település önkormányzata 8321 Uzsa, Lázhegy u. 21.

I. 2. Szervezeti felépítés

A Szolgálat által ellátandó alapeladat:

- gyermekjóléti szolgáltatás
- Családsegítés
- Házi segítségnyújtás
- Szociális étkeztetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló többször módosított 1997. évi XXXI. Törvény

- 39. §-ában meghatározott gyermekjóléti szolgáltatás,
- 40. §-ában meghatározott gyermekjóléti alapellátási feladatok ellátása.

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló többször módosított 1993. évi III. törvény

- 62. §-ában meghatározott étkeztetés,
- 63. §-ában meghatározott házi segítségnyújtás,
- 64. §-ában meghatározott családsegítés,

I. 3. Tárgyi feltételek

Az intézmény Lesencetomaj, Kossuth Lajos utca 91. szám alatti épülete - külön helyiségekkel - lehetővé teszi a bizalmas ügyfélfogadást, az iratanyagok szakfeladatonként történő áttekinthetőbb rendszerezését

Váróhelyiség, interjúszoba rendelkezésre áll, az ügyintézkést külön irodahelyiségben végzik az alkalmazottak. Akadálymentes megközelíthetőség biztosított.

I. 4. Személyi feltételek

Az intézmény dolgozóinak száma: 13 fő.

Ebből:

1 fő intézményvezető: gyermekjóléti feladatokat és szakmai vezetői teendőket ellátó családgondozó munkáltatói jogkörrel.

1 fő gyermekjóléti feladatokat ellátó családgondozó asszisztens

1 fő családsegítő feladatokat, vezető gondozói feladatokat (szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás koordinálása) ellátó családgondozó

A tárgyévben 10 fő főállású házi gondozó látta el a házi gondozással kapcsolatos teendőket az intézménynél.

A házi gondozó munkakör betöltéséhez szociális gondozó és ápoló szakiskola elvégzése szükséges.

Lesencetomaj: 2 fő szociális gondozó 8 órában, ebből egy szakképzett

Lesencefalu: 1 fő szociális gondozó 6 órában, szakképzett

Balatonederics: 1 fő szociális gondozó 8 órában, nem szakképzett

Nemesvita: 1 fő szociális gondozó 6 órában, nem szakképzett

Lesenceistvánd: 1 fő szociális gondozó 8 órában, szakképzett

Uzsa: 2 fő gondozó 8 órában, 1 fő szakképzett

Szigliget: 1 fő szakképzett gondozó 8 órában foglalkoztatva

Hegymagas: 2015. április 1-től 1 fő szociális gondozó 4 órában foglalkoztatva, nem szakképzett

Az „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat vezetője, mint a munkáltatói jogkör gyakorlója a I/2000 SzCsM rendelet 6. §-ban 5. bekezdésében foglaltak alapján felmentést adhat a munkakör betöltéséhez szükséges képesítési előírások alól legfeljebb 5 évre, amennyiben a dolgozó írásban nyilatkozatot tesz, amelyben 5 éven belül vállalja a munkakör betöltéséhez szükséges szociális gondozó és ápoló szakképesítés megszerzését.

Jelenleg 5 fő rendelkezik a szociális gondozó és ápoló szakképesítéssel

Valamennyi dolgozót az érzelmi kompetenciáik /szociális érzékenység/ alapján alkalmasnak találom a feladat ellátására. Minden dolgozó közalkalmazottként dolgozik az intézménynél.

A házi gondozók szabadságának kiadásával párhuzamosan a helyettesítési feladatokról pályázat keretében próbáltunk gondoskodni. 2015. évben a házi gondozásban a helyettesítő feladatok ellátására és a szállítási teendőkre 3 fő közfoglalkoztatott került alkalmazásra, 8 óras foglalkoztatásban.

II. SZAKMAI PROGRAM

II.1. Az intézmény alapfeladatai:

A szociális és gyermekjóléti ellátórendszer szervezésének legfőbb célja a szolgáltatásaihoz való hozzáférhetőség területi-, kistérségi-, települési különbségeinek, egyenlőtlenségeinek felszámolása.

A helyi társadalom, szociális, közéleti és közösségi problémáinak feltárása és azok megoldásának segítése. Az egyéni, családi és közösségi szociális segítő szolgálat hatékony működtetése, a szociális és mentálhigiénés problémák, krízishelyzetek megoldásában segítségnyújtás.

Alapelveknek tartom, hogy az intézmény a szolgáltatásokkal igyekezzen kielégíteni az alapvető lakossági szükségleteket, igényeket, a helyi kezdeményezések és a szakmai kompetencia összekapcsolásával. Így - küzdeni az életfeltételek javításáért, a gyermekek érdekeinek védelméért, a fiatalok előnyösebb pályakezdéséért, a családok, az idősek, a nyugdíjasok szociális, mentális problémáinak megoldásáért, kiszolgáltatottságának enyhítéséért.

Az intézmény célja, hogy a működési területén élőknek segítséget nyújtson a szociális munka, különböző formáiban. Abban, hogy kivédjék a legközvetlenebbül fenyegető negatív hatásokat, illetve abban, hogy képessé váljanak a különböző problémáikat önállóan is megoldani. Célja az intézménynek az is, hogy elősegítse a településeken élő családok marginalizálódásának csökkenését.

További célok:

- A szociális ellátórendszer szolgáltatásaihoz való hozzáférhetőség területi-, kistérségi-, települési különbségeinek, egyenlőtlenségeinek felszámolása.
- A kistérség szociális problémáit hatékonyan kezelni tudó, biztos és naprakész ismeretekkel rendelkező szakembergárda, valamint az innovatív kezdeményezéseket befogadó, alkalmazó és fejlesztő intézményrendszer kialakítása.
- A társadalmi befogadás és beilleszkedés elősegítése az önellátás elérhetőségének megteremtése a kistérség problémás élethelyzetben élő lakói számára.
- Váljon hangsúlyossá a saját környezetben történő gondozás.
- A szociális területen kialakult alapellátó rendszerek összehangolt és hatékonyságnövelő fejlesztése.

Ellátottak köre

- a) alacsony jövedelemmel rendelkező személyek, családok
- b) életvezetési, életmód, gyermeknevelési problémával küzdő személyek, családok
- c) magatartási problémás gyermekek
- d) krízishelyzetbe kerülők (pl. válás, gyermekelhelyezés, szeretett személy elvesztésével járó traumatizáló hatás)
- e) időskorúak
- f) egyedülálló személyek
- g) csökkent munkaképességű személyek
- h) fogyatékos személyek
- i) szenvedélybetegek
- j) hajléktalanok
- k) egészségügyi problémával küzdő személyek
- l) pszichiátriai betegek
- m) munkanélküli személyek
- n) szociális, életvezetési és mentálhigiénés sérültek
- o) veszélyeztetettek (gyermekek, felnőttek egyaránt)

Az intézmény alapfeladatai:

Az „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat négy szakfeladatot lát el: a gyermekjóléti szolgáltatást, a családsegítést, a szociális étkeztetést és a házi segítségnyújtást.

II.1.1. Gyermekjóléti szolgáltatás

A 15/1998. (IX. 30.) NM rendelet (a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről) értelmében előterjesztem beszámolómat a Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységéről a 2015. évi statisztikai adatok alapján.

A Gyermekjóléti Szolgáltatás – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési – oktatási intézményekkel illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. Tevékenysége körében folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét, valamint feladatai közé tartozik a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése.

Feladataink közé tartozik, hogy az ellátandó településeken minden gyermek és szülő megfelelően tájékozódjon a jogairól és az ellátásokról. Munkánk során igyekszünk folyamatosan megjelenni a települések közéletében. Fontos számunkra, hogy a lakosság ismerje szolgálatunk munkáját, tevékenységét, hogy a problémáikkal tudjanak a szolgálatunkhoz fordulni.

Gyermekjóléti szolgáltatás esetén az ellátási terület:

Balatonederics község közigazgatási területe,
Lesencefalu község közigazgatási területe,
Lesenceistvánd település közigazgatási területe,
Lesencetomaj község közigazgatási területe,
Nemesvita község közigazgatási területe,
Uzsa település közigazgatási területe.
Hegymagas közigazgatási területe
Szigliget közigazgatási területe

Nagyon fontos, hogy a családgondozás önkéntes alapon történjen, mert csakis ebben az esetben várható el, hogy a családtagok aktívan részt vegyenek a gondozási terv megvalósításában. Ennek érdekében azonban meg kell nyerni a családtagokat céljainknak.

Alapelveknek tekintjük, hogy az elvárt pozitív minta megerősítése sokkal inkább fejlesztő hatású, mint a nem elfogadott viselkedés állandó korrigálása, hangsúlyozása.

A segítő szakember célja nem a probléma megoldása, hanem a kliens felkészítése arra, hogy idővel saját maga tudja megoldani gondjait, problémáit.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2015. évi gondozási tevékenysége Hegymagas településen

1. számú táblázat

Sor szám	Nem és kor		Alapellátásban történő gondozás	Védelembe vétel	Nevelésbe vett
1.	Összesen	0-2 év	-	-	-
2.		3-5 év	-	-	-
3.		6-13 év	1	-	-
4.		14-17 év	3	-	-
5.	Összesen(01-04. sorok)		4	-	-
6.	Családok száma		3	-	-

Gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége az intézmény ellátási területére vonatkozóan 2015. évben.

2. számú táblázat

Sor szám	Nem és kor		Alapellátásban történő gondozás	Védelembe vétel	Nevelésbe vett
1.	Összesen	0-2 év	4	1	-
2.		3-5 év	3	1	1
3.		6-13 év	10	5	1
4.		14-17 év	1	2	2
5.	Összesen(01-04. sorok)		18	9	4
6.	Családok száma		10	3	4

A gyermek veszélyeztetettsége: olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, lelki, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

Veszélyeztetettségi tényezők:

Lakáskörülmények

- Lakás és környékének rossz állaga, higiénés állapota
- Túlzsúfolt lakás, mennyire biztos a lakóhely
- Élősködők és rágcsálók nagy számú jelenléte

Életmód

- A szülő egészségi állapota (pszichiátriai betegség, tartós betegség, fogyatékoság)
- Szenvedélybetegségek jelenléte (alkohol, drog, játék)
- A felügyelet hiánya bármely családszerkezetnél
- A szülők konfliktusos kapcsolata egymással (válás, agresszió egymással szemben)
- Az alacsony jövedelem helytelen beosztása
- Erkölcstelen életvitel (szexuális magatartás, bűnöző életmód)

Elhanyagolás

- Testi elhanyagolás: éheztetés, gondozási hiányosságok
- Érzelmi elhanyagolás: ingerszegény környezet, szeretethiányos szülő – gyerek kapcsolat, közömbösség
- Értelmi elhanyagolás: nem kíséri figyelemmel a szülő a gyermek iskolai munkáját

Agresszió

- Fizikai agresszió a gyermekkel szemben: szexuális zaklatás, bántalmazás
- Lelki agresszió a gyermekkel szemben: érzelmi zsarolás, kiabálás, veszekedés, túlzott szigor
- Felelőtlen, következtelen szülői magatartás a gyermeknevelésben

A gyermekjóléti szolgálat egész éves munkájának nagyobb részét a veszélyeztettség megelőzése, feltárása, valamint a meglévő veszélyeztettség csökkentése és megszüntetése teszi ki. A munka azért is nagyon összetett, mivel maga a veszélyeztettség is komplex fogalom. Több tényező együttesen hozza létre. Szinte nincs olyan eset, ahol csak és kizárólag egy veszélyfaktor adja a veszélyeztettség alapját. A legfontosabb és legjellemzőbb veszélyfaktorok a mai rendszer tekintetében: anyagi problémák, párkapcsolati problémák, munkanélküliség, idő hiánya és az előző faktorok okozta feszültség következményeként a gyermeknevelési problémák, szülők közötti konfliktusok, érzelmi elhanyagolás, néha bántalmazás. Ezen faktorok oda-vissza kölcsönhatásban állnak, így gyakran több faktor együttes megléte alakítja ki a veszélyeztettség tényét.

Az **alapellátás**, a veszélyeztettség megelőzésére irányuló gondozási forma, a **védelembe vétel hatósági intézkedés**, mely a veszélyeztettség megszüntetésére irányul.

A családgondozó az eset összes körülményeinek feltárása után mérlegeli, hogy a kialakult veszélyeztetettség megszüntethető – e az önként igénybe vehető alapellátásokkal vagy a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó, illetve egyéb hatósági intézkedés kezdeményezésére van – e szükség

Az alapellátás megszűnésének oka lehet a családgondozás eredményessége, a 18. életév betöltése, valamint más településre történő elköltözés. A megszűnés nem minden esetben tekinthető véglegesnek, vannak családok, akik rövid időn belül visszakerülnek az ellátásba, mivel a pozitív változásokat nehezen tudják hosszabb távon fenntartani, így ismét a szolgálat látókörébe kerülhetnek.

Abban az esetben, ha az alapellátás során a *gyermek vagy a család nem tanúsít együttműködő magatartást*, a Gyermekjóléti Szolgálat a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó intézkedések közül javaslatot tehet a Járási gyámhivatalnak a **gyermek védelembe vételére, illetve ideiglenes hatályú elhelyezésére.**

2015. évben Hegymagas településen nem volt védelembe vett gyermek a szolgálat nyilvántartásában.

Védelembe vétel: A gyermekjóléti szolgálat - lehetőség szerint az általa összehívott esetkonferenciát követően - javaslatot tesz a gyermek védelembe vételére, ha előzetesen megkísérelte a gyermek veszélyeztetettségét alapellátás keretében megszüntetni, de az a gyermek és/vagy a szülő együttműködése hiányában nem vezetett eredményre. A védelembe vétel hatósági intézkedés, a gyámhivatal rendeli ki a családgondozót a családdal, gyermekkel kapcsolatos feladatok megvalósításához.

A védelembe vétel során a családgondozó gondozási – nevelési tervet készít a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapjait kitöltve, a Gyvt. 68.§ (4) bekezdésében meghatározott határidőre a szülő, a gyermek, az érintett személyek és – szükség esetén – szakemberek bevonásával.

A gondozási – nevelési terv tartalmazza a veszélyeztető körülmények megjelölését, a védelembe vételhez szükséges változásokat, ennek elérése érdekében a családgondozó, más szakemberek, szülő és a gyermek feladatait határidők megállapításával. A védelembe vétel során a családgondozó feladata: gondozási-nevelési tervben foglalt feladatok teljesítésének segítése, az érintett családtagok együttműködésének megnyerése a gondozás során, hogy sor kerülhessen a védelembe vétel megszüntetésére.

Gyámhivatal tájékoztatása – felülvizsgálat keretében – a védelembe vétel keretében történő gondozás tapasztalatairól.

Amennyiben a gondozási-nevelési terv megvalósítása szülő és a gyermek nem megfelelő együttműködése miatt nem lehetséges, a családgondozó írásban jelzi ezt a tényt a Járási gyámhivatalnak illetve felhívja a gyermek és a szülő figyelmét arra, hogy a védelembe vétel eredménytelensége miatt a gyermekvédelmi gondoskodás más formájára kerülhet sor. **(ideiglenes hatályú elhelyezés → nevelésbe vétel →szakellátás)**

Szakellátásban lévő gyermekek családjainak gondozása az adott településen

3. számú táblázat

Megnevezés	Gondozottak száma
Családok száma	-
Ezen családok szakellátásban lévő gyermekeinek száma	-

A szolgálatnak feladata az **utógondozás** biztosítása is. Az utógondozás – amelyre a nevelésbe vétel megszűnése után kerül sor – elősegíti a gyermek családi környezetbe történő visszailleszkedését. **2015. évben nem volt utógondozott gyermek a településen.**

Bűnelkövető gyermek - és fiatalokorúrol nem érkezett jelzés a tárgyévben.

Hegymagas településen 2015. évben 1 fő válsághelyzetben levő várandós anya gondozására került sor.

A gyermekjóléti szolgálat elsődleges célja e tekintetben a prevenció, azaz, hogy elkerülje a terhesség kapcsán felmerülő veszélyeztető tényezők megjelenését, mint pl. titkolózás, tagadás, egészségügyi ellátás megkerülése.

Segítő szakemberként fontos, hogy támogassuk a várandós anyákat és családjaikat. Támogassuk úgy, hogy ne kelljen eltitkolni terhességüket, esetleg bántani a magzatot, önmagukat. Közösen kell megtalálni azt a megoldást, amely egyaránt szolgálja az anya, a születendő gyermek és a társadalom érdekeit.

A Gyermekjóléti Szolgáltató tevékenység a kezelt (elsődleges) probléma típusa szerint az adott településen

4.. számú táblázat

Sorszám	Megnevezés	Kezelt problémák száma
1	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	6
2	Gyermeknevelési	14
3	Gyermekintézménybe történő beilleszkedési nehézség	5
4	Magatartászavar, teljesítményzavar	2
5	Családi konfliktus	3
6	Szülők vagy a család életvitele	4
7	Szülői elhanyagolás	-
8	Családon belüli bántalmazás	-
9	Fogyatékoság, retardáció	-
10	Szenvedélybetegségek	-
11	Összesen (1-10. sorok)	34

Az előző évekhez képest a statisztikai számadatokat figyelembe véve, az elsődleges probléma a társadalmi szinten jelentkező gyermeknevelési problémák, amiket a családok rossz szociális helyzete (munkanélküliség, elhelyezkedési, megélhetési, lakhatási problémák) és a szülők életvitele okoz. A családok problémái, - amelyeket valamilyen módon kezelni kell - az esetek többségében nem önmagukban jelennek meg, hanem a problémák egymással kölcsönhatásban, halmozottan fordulnak elő.

A mentálisan sérülékeny szülők gyermekei állandó feszültség helyzetben élnek, ezért szolgálatunk részéről elő kell segíteni a stresszel való egészséges megküzdési formák kialakítását. Mindezt családlátogatások, iskolai fogadóórák keretében tesszük.

Széleskörű ismereteket igényel a szakmai munka végzése. A tárgyévben a gyermekek magatartásproblémáit, a szülők gyermeknevelési nehézségeit, pszichés problémáit felismerve egyre több gyermeket és szülőt közvetítettünk más szolgáltatásba (pl. nevelési tanácsadó, pszichológus, ideggondozó).

A gyermekek lelki egészsége érdekében a társszervekkel közös együttműködéssel igyekszünk orvosolni a gyermekeknél, szülőnél felmerülő pszichés problémákat, ezzel együtt megtalálni a beavatkozási pontokat.

A gyermekjóléti és a családsegítői feladatok mára már nehezen határolhatók el egymástól. Folyamatosan figyelemmel kell kísérenünk a családtámogatási ellátásokat érintő változásokat, információt nyújtunk a pénzübeli ellátásokról, munkaerő piaci kapcsolódásokról.

A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenysége a tárgyévben az adott településen

5. számú táblázat

Sorszám	Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma	
1	Információnyújtás	7	
2	Segítő beszélgetés	12	
3	Tanácsadás	2	
4	Hivatalos ügyekben való közreműködés	2	
5	Családlátogatások száma	35	
6	Közvetítés más szolgáltatásba	2	
7	Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	1	
8	Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	Átmeneti nevelésbe vétel/ Védelembe vétel	-
9			-
10	Elhelyezési értekezleten való részvétel	-	
11	Konfliktuskezelés	-	
12	Szakmaközi megbeszélés	6	
13	Esetkonferencia	1	
14	Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés	-	
15	Adományozás	-	
16	Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása	-	
17	Összesen (1-16. sorok)	68	

A fogadóórák időpontjáról, elérhetőségünkről folyamatosan információt szolgáltatunk a település lakossága fele az önkormányzat hirdetőtábláján, önkormányzat honlapján, illetve a települések újságjain keresztül.

Fogadóórákra érkező szülőknek és a gyerekeknek az esetek nagy részében felvilágosításra, tájékoztatásra, hivatalos ügyintézésben történő segítségnyújtásra (kérelmek megfogalmazása, hivatalos szervekhez való eljuttatása), illetve gyermeknevelési, életvezetési és életmódbeli tanácsra, segítő beszélgetésekre volt szükségük.

2015. évben családlátogatás 35 alkalommal történt.

Látogatások során a szülőket gyermeknevelési, életmód- és életvezetési tanácsokkal látjuk el, abból a célból, hogy olyan körülményeket tudjanak kialakítani a családban, amely a gyermek test, lelki, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését lehetővé teszi.

A kommunikáció fontos eszköze a munkavégzésnek, de nemcsak a kapcsolattartás eszköze, hanem gyakran a családon belüli konfliktusok melegágya is. Holott némi odafigyeléssel, empátiával a legtöbb probléma áthidalható lenne.

Az elmúlt év tapasztalatai alapján a családgondozások során a szülők számára a segítő beszélgetések szükségességét véltük tapasztalni. Megfigyelhető, hogy a gyermekek magatartási problémáinak oka felsőbb szinten, a család működési zavarában keresendő, vagyis a gyermek a családtagok közötti diszharmonikus kapcsolat tünezhordozója. A magatartászavarral küzdő gyermekek számára szükség esetén családterápiát kezdeményezünk a családtagok bevonásával.

A társadalmi - gazdasági nehézségek (munkanélküliség, megélhetési problémák, az említett idő hiánya) az ezzel együtt járó mindennapos feszültség egyre nagyobb terhet ró a szülőkre, amely miatt egyre nehezebben képesek a nyugodt családi légkör biztosítására. A szülői elhanyagolás (minőségi törődés, tartalmas foglalkozás hiánya) és a szülők- vagy a család életviteléből adódó problémák, gyermeknevelési problémák eredője legtöbb esetben az anyagi, megélhetéssel kapcsolatos probléma. A szolgálatunk által nyújtott gyermeknevelési tanácsadás szolgáltatást egyre több szülő veszi igénybe, akár egyszeri tanácsadás keretében. A Pedagógiai Szakszolgálat szakembereivel folyamatos esetkonzultációt tartva segítjük egymás munkáját.

A családgyógyozó munkája során alkalmazott módszerek:

- Problémafeltáró beszélgetés,
- Segítő beszélgetés,
- Célzott beszélgetés,
- Tanácsadás (életvezetési, mentális, jogi, pszichológiai)

Szolgáltatások köre:

- Gyermeki jogokról, a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, valamint a támogatásokhoz való hozzájutás segítése
- Tanácsadás, segítő beszélgetések
- Hivatalos ügyek intézésének segítése
- Pszichológiai tanácsadás → nevelési tanácsadó (pszichoterápia, családterápia)
- Szabadidős programszervezés (játsszóházak)
- Szükséges szolgáltatáshoz (anyagi, természetbeni) jutás elősegítése

Iskolai igazolatlan hiányzások/iskoláztatási támogatás megvonása

10 óra igazolatlan mulasztás esetén az iskola, jelzést küld a gyermekjóléti szolgálatnak és a gyámhatóságnak, majd a hatóság figyelmezteti a szülőt, a jogkövetkezményekre. 30 óra igazolatlan hiányzás már szabálysértési eljárást von maga után. A gyermekjóléti szolgálat a családot, szülőt, gyermeket felkeresi otthonában, intézkedési tervet készít, a tankötelezettség teljesítése érdekében.

50 igazolatlan óra esetén az iskola a jelzést megküldi a gyámhivatalnak az 50 óra igazolatlan mulasztás tényéről. Hatósági intézkedés keretében a 16 év alatti gyermeket védelembe veszi, a családi pótlék (iskoláztatási támogatás) 3 hónapra megvonásra kerül. A védelembe vétel során a gyámhivatal kötelezi a szülőt és a gyermeket bizonyos magatartásformákra, ezek megszegése súlyosabb hatósági intézkedéseket is maga után vonhat.

A fent leírtak esetén nagyon fontos a szülő/gondviselő, illetve a tanuló szoros együttműködése az iskolával és a gyermekjóléti szolgálattal. Az ifjúságvédelmi felelős az iskolában tanácsadás keretében folyamatosan segíti a gyermeket az erkölcsi nevelésben, felhívja a figyelmét a magatartási szabályokra, erősíti a pozitív magatartási normákat, emellett fontos a megfelelő szülői kontroll, valamint a feladatok teljesülésének segítése, ellenőrzése a családgyógyozó által.

A különböző nevelési- oktatási intézményektől nem érkezett jelzés, a magas számú iskolai hiányzásokkal kapcsolatban.

Gyermekjóléti Szolgálat 2015. évi szervező tevékenysége

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatai közé tartozik az **észlelő és jelzőrendszer működtetése**, amely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését.

Az észlelő- és jelzőrendszer a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését gátló, vagy akadályozó magatartás, mulasztás vagy körülmény miatt kialakult állapot /veszélyeztetettség/ megelőzése érdekében végzi munkáját.

Az észlelő - jelzőrendszer képezi a szolgáltatás egyik alappilléret, mert az abban résztvevő szakemberek révén, a saját szakterületükön fellelhető, a családokkal és gyermekekkel kapcsolatos problémák jelzése során kerül a szolgálat látókörébe a megoldandó feladat.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma a tárgyévben az adott településen

6.számú táblázat

Sorszám	Megnevezés	Küldött jelzések száma
1	Egészségügyi szolgáltató	2
2	ebből védőnői jelzés	2
3	Szociális szolgálat	-
4	Közoktatási intézmény	-
5	Rendőrség	-
6	Ügyészség, bíróság	-
7	Pártfogó felügyelet	-
8	Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	-
9	Allampolgár	-
10	Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	-
11	Munkaügyi hatóság	-
12	Összesen	2

Nagyon fontos szerepe van a probléma megoldásban a jelzőrendszeri tagok időbeni információinak és a megoldásban való aktív közreműködésüknek. (A táblázat az írásban megküldött esetjelzések számát mutatja.) Munkánk során nagy segítségünkre voltak az önkormányzatok, közös hivatalok, és az intézmények vezetői, dolgozói.

A településen az észlelő- és jelzőrendszeri tagok együttműködése jónak mondható. A jelzőrendszeri tagok rendszeresen élnek jelzési kötelezettségükkel, törekednek arra, hogy eredményes munkát végezzenek és a kialakult problémákat mihamarabb orvosolni lehessen. A jelzőrendszer tagjaival való kitűnő együttműködés fontos feltétele a hatékony munkavégzésnek.

A gyermekjóléti szolgálat az együttműködés, valamint az észlelő- és jelzőrendszer tagjai tevékenysége összehangolása érdekében a Gyvt. 17 § (5) alapján esetszakszűrés és szakmaközi értekezletet tart.

A 2015. évben hat alkalommal megrendezésre kerülő szakmaközi értekezletek témái:

- Az iskolai erőszak kezelése
- A gyermekvédelmi észlelő és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásánál felismerésére és megszüntetésére irányuló szektor semleges egységes elvek és módszertan
- A serdülőkor, mint fejlődési folyamat és elakadásai, a serdülőkor viharai
- Gyermekünk védelmében az áldozattá válás megelőzése
- A válás hatása a gyermekre
- A mese szerepe a gyermeki személyiségfejlődésben a mese fontossága a gyermekek életében

Szakmaközi értekezletek célja, hogy koordinációs tevékenység formájában a jelzőrendszer tagjainak gyermekvédelem területeit érintő témákból ismereteket közvetítsünk a hatékony munkavégzéshez.

A gyermekjóléti szolgálatnak a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet értelmében minden év március 31-ig tanácskozást kell szervezni, amelyen a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve, átfogóan értékelésre kerül a jelzőrendszer éves működése.

Az értékelés alapján megállapítást nyert, hogy a jelzőrendszer munkáját segítő legfontosabb tényező a folyamatos konzultáció. Fontosnak tartjuk a jelzőrendszeri tagokkal kiépített együttműködés fenntartását, a szakmai tapasztalatok folyamatos megbeszélését.

Szükséges a kapcsolattartás az intézmények vezetőivel, gyermekvédelmi szakembereivel. A problémák összetettsége miatt megoldás is több esetben csak a különböző szakterületek együttműködése során valósulhat meg.

Prevenió szerepe a gyermekjóléti szolgáltatásban

Szolgálatunk kiemelt helyen említi az **iskolai szociális munkát**, a prevenió megvalósítását.

A gyermekekkel való kapcsolatfelvétel során elsődleges célunk, hogy elősegítsük a gyermekek számára, a pozitív gondolkodást, önmaguk, társaik és más emberek elfogadását. Meg tudják ismerni, hogy miben jók, mik a nehézségeik, hogyan tudnak azokkal megküzdeni. Ennek érdekében közösségépítő csoportfoglalkozásokat tartottunk az általános iskolás gyermekek számára.

A Gyermekjóléti szolgálat feladatai között szerepel a **szabadidős programok szervezése**.

A gyermekek számára olyan szabadidős programokat szükséges szervezni, amelyek a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítését célozzák, illetve amelyek megszervezése a rossz szociális helyzetben levő szülőnek aránytalan nehézséget okozna. Szeretném megköszönni a művelődésszervezőknek, hogy a 2015. évben is a szolgálat rendelkezésére bocsátották programtervezetüket, játszóházakban, szabadidős közösségi rendezvényeken a gyermekjóléti szolgálat képviselhetette magát.

Jövőbeni céljaink

Ellátási területeinken a művelődésszervezőkkel, oktatási intézményekkel együttműködve, a gyermekek testi, lelki, erkölcsi, szellemi fejlődését elősegítő, preveniós tevékenységet szolgáló klubfoglalkozások szervezése.

Segítségnyújtás a szülők számára a gyermekek felügyeletének az ellátásához, a gyermek hasznos szabadidő eltöltéséhez.

Szülőkkel és gyerekekkel közös programok szervezése, hogy elősegítsük a szülők és gyermekeik kapcsolatának a kialakítását, a közös együttlétet.

Lesencetomaj, 2016. április 14.

Tisztelettel:

Nagy Renáta
Intézményvezető

II. 1.2. Családsegítő Szolgáltatás

Feladata a mentális, életvezetési, szociális gondokkal küzdő személyek, családok segítése. Igényelheti bárki, kiemelten munkanélküli, adósságterhekkel, lakhatási problémákkal küzdő, illetve fogyatékos, krónikus-, pszichiátriai-, szenvedélybeteg személy.

A családsegítés térítésmentes szolgáltatás.

Családsegítés esetén az ellátási terület:

Balatonederics község közigazgatási területe,
Lesencefalu község közigazgatási területe,
Lesenceistvánd település közigazgatási területe,
Lesencetomaj község közigazgatási területe,
Nemesvita község közigazgatási területe,
Uzsa település közigazgatási területe,
Szigliget település közigazgatási területe,
Hegymagas település közigazgatási területe

A családsegítő szolgáltatást igénybevevők száma a tárgyévben nem és korcsoport szerint Hegymagas településen

/1. táblázat/

Sor- szám	Nem, életkor	14-17 év	18-34 év	35-49 év	50-61 év	62 fölött	Összesen
1	Férfi	0	1	1	1	1	4
2	Nő	2	1	4	0	0	7
3	Összesen	2	2	5	1	1	11

A családsegítő szolgáltatás:

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés, életvezetési problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettség és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, továbbá a szociális egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogó felügyelői és a jogi segítségnyújtó szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak, és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatóknak, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A kapott jelzés alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató feltérképezi az ellátási területen élő szociális, mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét és személyesen felkeresve tájékoztatást nyújt a családsegítés céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítani kell:

- A családgondozást, vagyis a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást
- Az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- Közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,
- A tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdő, a fogyatékosokkal élő, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását, a családon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

Családgondozói feladatok:

- a) a veszélyeztetettség, illetve a krízishelyzet megszüntetése érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket,
- b) az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt,
- c) szociális és egyéb információs adatokat gyűjt az ellátást igénybe vevő megfelelő tájékoztatása érdekében,
- d) pszichológiai, jogi és egyéb tanácsadást szervez,
- e) szervezi az aktív korú nem foglalkoztatott személyek együttműködési programját,
- f) közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programokat szervez (üdültetés, táboroztatás, gyermekfelügyelet stb.) a működési területén élő lakosság számára,
- g) segítséget nyújt az egyének, a családok kapcsolatkézségének javításához,
- h) segíti speciális támogató, önszolgáltató csoportok szervezését, működtetését.
- i) segíti a hivatalos ügyek intézését,
- j) együttműködik más intézményekkel, társadalmi szervezetekkel, csoportokkal

Célja, hogy a családok illetve az egyének szociális és mentálhigiénés problémáik megoldásához megfelelő segítséget kapjanak. A családsegítés sokrétű, komplex segítő szolgáltatás, amelynek keretébe tartozik többek között a család életvitelét hátrányosan befolyásoló okok feltárása és közreműködés azok megszüntetésében; segítő beavatkozás krízishelyzetekben, családi problémák esetén; természetbeni, anyagi és személyes támogatásokról történő tájékoztatás.

A szolgáltatást igénybevevők elsődlegesen hozott problémái /2. táblázat/

Sor-szám	A probléma típusa	Esetek száma
1	Életviteli	9
2	Családi - kapcsolati	12
3	Lelki - mentális	12
4	Anyagi	13
5	Foglalkoztatással kapcsolatos	5
6	Ügyintézési nehézségekben segítségkérés	17
7	Információ hiány	10
8	Gyermeknevelési problémák	3
9	Összesen	81

A korábbi évekhez hasonlóan a tartós munkanélküliség miatti a foglalkoztatási nehézség, a lakosság eladósodása emelkedik. Jellemző a közüzemi díjhátralékok felhalmozódása. Víz, gáz, villanyszámla elmaradások, valamint banki hitelek törlesztési problémái emelkedtek számottevően. A szegénység egyre szélesebb körben jelenik meg. A létfenntartáshoz kapcsolódó kiadások, valamint a közüzemi díjak rendezésének elmaradásaiból következő adóság csapdába került családok csak az utolsó pillanatban fordulnak segítségért. Ilyenkor legtöbbször csak a közszolgáltatók felé részletfizetési kérelmek, segély kérelmek szerkesztésében tudunk segíteni és életvezetési tanácsadással tudunk élni.

Az életviteli, lelki- mentális problémákat leginkább a szenvedélybetegségek az alkoholizmus, okozza. A környezettel való állandó ütközésekben, a társadalmi normák megszegésében, konfliktusokban nyilvánul meg, amely a család működésében súlyos zavarokat okoz. A probléma speciális jellegéből adódóan a segítségnyújtás ki kell, hogy egészüljön a szakellátás igénybevételével.

A kliensek ügyintézés és információ tekintetében a helyi önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátásokról, jogosultsági feltételekről kérnek információt. A Polgármesteri Hivatallal való együttműködés a kliensek érdekében jól működik.

Ezen túlmenően segítséget nyújtunk okiratok pótlásában, szakellátással való kapcsolatfelvételen is.

Demográfiai mutatók alapján növekszik az idősök aránya. A tradicionális nagycsaládok, amelyek generációról generációra adták át az ismereteiket, és az idő múlásával természetes támaszt jelentettek ma már csak néhol találhatók meg. Sok idős embernek a gyermekei távol élnek, munkahelyüket nem adhatják fel, így a gyermekek, egészségi problémával küzdő, magukra maradt idős emberek mesterséges támaszt jelentő intézményekhez fordulnak segítségért.

A családsegítő tevékenység adatai

A szolgálat forgalmi adatai

/3. táblázat/

Sor-szám	Forgalmi adatok	
1	Éves forgalom	406
2	Tárgyévben a szolgálatnál megfordult kliensek száma	75
3	Tárgyévben a szolgálatnál megfordult új kliensek száma	28
4	A családsegítő tevékenység tárgyévi működési napjainak száma	251

Egyéb szolgáltatótevékenység

A családsegítő szolgáltatás feladatát képezi a rendszeres szociális segélyezettekkel történő együttműködés, beilleszkedést segítő programszolgáltatás. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján a hátrányos helyzetű, tartósan munkanélküli személyek aktív korúak ellátására szerezhetnek jogosultságot. Aktív korú személy az, aki a 18. életévét betöltötte, de a reá irányadó nyugdíjkorhatárt illetően a 62. életévét még nem érte el. Az aktív korúak pénzbeli ellátásként foglalkoztatást helyettesítő támogatásban, vagy rendszeres szociális segélyben részesülhetnek.

Az aktív korúak ellátásra jogosult személyek közül, rendszeres szociális segélyre az jogosult, aki:

- egészségkárosodott,
- 55. életévét betöltötte,
- 14 éven aluli gyermeket nevel és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben nem tudják biztosítani.

Az egészségkárosodott személyek kivételével a rendszeres szociális segély folyósításának feltétele, hogy a nem foglalkoztatott segélyezett személy együttműködjön a település önkormányzatával, az „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermejjóléti Szolgálattal és a Közép-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ Tapolcai Kirendeltségével.

A rendszeres szociális segélyezettel végzett együttműködési megállapodás alapján végzett tevékenység:

- nyilvántartásba vétel
- tájékoztatja a rendszeres szociális segélybe részesülőt a szociális helyzetéhez és mentális állapotához igazodó beilleszkedést segítő program elkészítéséről és az együttműködés eljárási szabályairól
- kidolgozza az egyéni élethelyzethez igazodó beilleszkedést segítő programot és arról megállapodást köt
- folyamatos kapcsolatot tart a rendszeres szociális segélyben részesülő személlyel és a találkozások útján figyelemmel kíséri és segíti a program végrehajtását

A családsegítő szolgálat mérlegelve az egyén szociális helyzetét, mentális állapotát az alábbi beilleszkedést segítő programokat nyújtja:

- Mentálhigiénés tanácsadás
- Egyéni tanácsadás
- Családgondozás
- Életmód-életvezetési tanácsadás
- Szociális estkezelés
- Információnyújtás az ellátásokról és a munkaerő-piaci kapcsolódásokról
- Nyugdíj, rehabilitációs járadék, gyermeknevelési, családtámogatási ellátások, ápolási díj, társadalombiztosítási tanácsadás

Családsegítés során a családgondozó az aktív korú nem foglalkoztatott személyeket segíti az álláskeresési technikák elsajátításában, elősegítve a munka világába történő elhelyezkedésüket. A Szolgálattal való együttműködés során rákérdezzük az álláskeresés módjára, az eredménytelenség vélhető okára és segítséget nyújtunk, ha kell álláskeresési technikák megismertetésével az álláskereséshez. A családsegítő szolgáltatás munkatársa a Munkaügyi Központtal folyamatos kapcsolatot tart. Munkanélkülieknek elhelyezkedésük elősegítése céljából munkatanácsadást tart, valamint az alkoholproblémákkal küzdő személyek segítésére együttműködik szenvedélybetegeket segítő szolgálattal, Nyugdíjbiztosító Igazgatósággal, Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal munkatársaival. A segélyezettek középfokú illetve 6 vagy 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek. Ezen korosztály re integrálása nagyon nehéz feladat, egyrészt a tartós munkanélküliség miatt, másrészt a munkáltatók hozzáállása végett, hiszen nem szívesen alkalmaznak munkavállalót ebből a korosztályból. Ezen korosztály egészségi állapota miatt is nehezen veszi fel a versenyt a tartós munkanélküliségtől sújtott fiatalabb, képzettebb, egészségesebb korosztállyal.

A segélyezettek már korábban is volt segélyezettek, azaz tartós munkát vállalni nem tudnak. A közcélú, vagy a település jellege szerint nyári időmunka befejezése után ismételten álláskeresési támogatásra szereznek jogosultságot és annak kimerítését követően ismételten a segítyt veszik igénybe. A segélyezettek együttműködése jónak tekinthető.

Az együttműködés megszegésének esetei:

- A rendszeres szociális segélyben részesülő nem jelenik meg a Családsegítő Szolgálat által megjelölt időpontban és helyen és azt nem tudja hitelt érdemlően igazolni (pl. orvosi igazolás, egyéb szerv igazolása)
- A részére megállapított egyéni beilleszkedési programban nem vesz részt.

A Családsegítő Szolgálat öt munkanapon belül értesíti az önkormányzat jegyzőjét, ha a rendszeres szociális segélyben részesülő az együttműködési kötelezettséget megszegi.

A családsegítő dokumentációja:

- **Forgalmi napló**, amelyben minden alkalommal, minden eset bejegyzésre kerül A családsegítés történhet a személy otthonában, vagy a családsegítő szolgálatnál az erre a célra kialakított fogadóhelyiségben.
- **Megállapodás írásbeli szerződésben**: a családgondozás kezdetén a probléma meghatározásakor a kliens és a családgondozó közösen készít tervet a megoldás során elérendő célok és a munka menetét illetően. Alapadatokat, feladatokat és határidőket rögzítenek.
A megállapodást szerződésben rögzítik, amely tartalmazza a szolgáltatást igénybevevő személy problémáit, a megvalósítandó feladatokat, az együttműködés módját, a találkozások rendszerességét.
- Esetnapló vezetése, amely tartalmazza a kliens adatait, a probléma definícióját, cselekvési tervet, megállapodásokat, a munkafolyamat lépéseit. Az utókövetés szempontjából fontos,

hogy minden esemény rögzítve legyen. Az esetsnaplóban rögzítésre kerülnek a kliens és a családgyondzó részéről vállalt feladatok.

- Részbe a dokumentációnak a kliens által átadott, illetve más intézményektől kapott iratok fénymásolata, illetve tartalmazza a családgyondzó feljegyzéseit. Az esetsnaplóban a munkafolyamat eredményessége értékelésre kerül.

Lesencetomaj, 2016. április 14.

Tisztelettel:

Nagy Renáta
intézményvezető

II.1.3. Szociális étkeztetés

Étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve önmaguknak és eltartottaik részére tartósan nem képesek biztosítani.

Az intézményünknel házi segítségnyújtásban részesülő személyek nagy része, egyúttal szociális étkeztetésben is részesül. A szociális étkeztetés igénybevétele történhet: étel házhoz szállításával, valamint az étel elvitelének lehetőségével.

A szociális étkeztetésért személyi térítési díjat kell fizetni. A személyi térítési díjak alapja a társult települések Képviselő-testületei által jóváhagyott intézményi térítési díjak. Az intézményi térítési díjak megállapítását önköltségszámítás előzi meg. Mivel a szociális étkeztetés a különböző településeken és különböző konyhákról meleg ebéd vásárlása által történik, ebből adódóan nem lehetséges az egységes térítési díj rendszerének kidolgozása az intézményen belül, hiszen településenként más a nyersanyagnorma. A 29/1993. (II.17.) kormányrendelet 11. §-a alapján a települési önkormányzatok az étkeztetést több főzőhelyről biztosítják, így az intézményi térítési díjat főzőhelyenként indokolt eltérően meghatározni. Ezért az intézmény településein különböző összegű az intézményi és a személyi térítési díj is szociális étkeztetés tekintetében.

A szociális étkeztetésért fizetendő díjak összege megállapításra került ételkihordással, illetve ételkihordás nélkül.

A 2015. év tervezésénél fontos szempont volt, hogy az **étkeztetés adminisztratív költsége** az étkeztetés szakfeladaton jelenjen meg. Mivel az önköltség elemeit a ráfordítások teljes körét figyelembe véve határozhatja meg a fenntartó, mindezt figyelembe véve az étkeztetés térítési díjaiba beépítésre került a konyháktól vásárolt ételmezés (ételadagok ára) mellé az étkeztetés adminisztratív költsége, hogy ezen költségek más szakfeladatokat ne terheljenek.

Az étkeztetés adminisztrációs költsége az össz. irodaszer költség fele. A konyháktól vásárolt ebéd a vásárolt ételmezés, ehhez a törvény szerinti szolgáltatási önköltséghez szükségessé vált hozzászámolni az intézménynek az étkeztetésre felhasznált egyéb költségét. Az étkeztetésen jelentkező többletbevétel az adminisztratív költség beépítésének köszönhető.

Nemesvita Község Önkormányzata Képviselő-testületének rendeletének melléklete a következők szerint határozta meg az intézményi térítési díjak mértékét.

Intézményi térítési díjak mértéke 2015. évben

	a	b	c
1	Szociális étkezési hely megnevezése	Ebéd intézményi térítési díja 2015.	Házhoz szállítás díja/címenként
2	Balatonederics	515	100
3	Nemesvita	565	-
4	Lesencetomaj	565	100
5	Lesencefalu	615	-
6	Lesenceistvánd	415	100
7	Uzsa	415	-
8	Szigliget	445	100
9	Hegymagas	535	-

2015.éven 72 személy nyújtotta be a szociális étkeztetés iránti igényét. Az áremelkedés (rendeletmódosítás) után 45 személynek szűnt meg az étkeztetése. Ennek oka részben az áremelkedés hatása, illetve az igénybevevők idős korából adódóan az elhalálozások növekvő száma

Szállítási díj

A rendelet az ebéd házhoz szállításáért szállítási díjat határozott meg. Balatonederics, Lesencetomaj, Szigliget településeken 100 Ft/adag, Lesenceistvándon 100 Ft/adag a házhoz szállítás díja, amely lakcímenként csak egy ellátott terhére állapítható meg.

A szállítás díj az intézmény saját bevétele között jelentkezik.

Az ebéd házhoz szállítása esetén az étkező ételadagonként szállítási díjat fizet. 2015. évben szállítási díjat az adagszámnak megfelelően az kapja, aki szolgáltat.

Nemesvitan és Lesencefaluban a falugondnoki szolgálat közreműködésével biztosítja az intézmény a konyhákról a településekre az ebéd átszállítását és házhoz szállítását. Az intézmény és a falugondnoki szolgálat között megkötött szerződés a költségek racionalizálása miatt módosításra került.(50 Ft X adagszám)

Szigliget településen a szállítási díj az intézmény költségvetésében nem jelentkezik, beszedéséről vállalkozó gondoskodik, saját bevételként csak az intézményi térítési díjbevétele jelenik meg.

Lesenceistvánd településen a beszedett szállítási díj az étkezési díjakkal együtt Uzsa Közétkezdé vállalkozójához kerül átutalásra.

Az intézmény saját bevétele között jelenik meg Balatonederics és Lesencetomaj településeken az étkezőktől az intézményi térítési díjak mellett beszedett szállítási díjak, mint a települések egyéb bevételei.

Az étkezők 251 fő nagy része 236 fő az intézményi térítési díjjal megegyező összegű személyi térítési díjat fizet, kedvezményes személyi térítési díj fizetése 15 főt érint, amely településenkénti bontásban kimutatásra került.

Térítési díjak rendszerének településenkénti kimutatása

Szociális étkezési hely/ vásárolt ételmezés	Intézményi térítési díj		Kiszállítással		Elvitellel	Kedvezményes térítési díj		Kiszállítással		Elvitellel
	Ft	fő	Ft	fő	fő	Ft	fő	Ft	fő	fő
Balatonederics (700 Ft)	515	66	100	40	26	410	3	100	1	2
Lesencefalu (750Ft)	615	23	-	23	-	490	1	-	1	-
Lesenceistvánd (600 Ft)	415	23	50+50	23	-	330	2	50+50	1	1
Lesencetomaj (750 Ft)	565	32	100	23	9	450	4	100	-	4
Nemesvita (700)	565	10	-	10	-	450	-	-	1	-
Szigliget (626 Ft)	445	43	100	39	4	355	3	100	3	-
Uzsa (600 Ft)	415	37	-	3	34	330	1	-	-	1
Hegymagas (720 Ft)	535	2	-	2	-	430	-	-	-	-
Összesen	-	236	-	163	73	-	15	-	6	9

*Lesenceistvánd- Uzsa átszállítás 50 Ft + házhoz szállítás 50 Ft

Nemesvita község Önkormányzata képviselő-testületének a szociális szolgáltatásokról szóló önkormányzati rendeletében az étkeztetés intézményi térítési díja a vásárolt ételmezés díja (táblázat adatai) és a normatív állami támogatás (60.896 Ft/251 ellátotti nap=243 Ft) különbözetének összegeként lett meghatározva.

A rendelet értelmében kedvezmény csak annak adható, akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem a mindenkori öregségi nyugdíjminimum (28.500 Ft) 150 %-át nem haladja meg. (42.750 Ft), személyi térítési díj összege ebben az esetben 20%-kal csökkenthető.

II.1.4. Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtást azon idős, beteg, fogyatékos személyek vehetik igénybe, akik önmagukat nem, vagy csak segítséggel képesek ellátni, a mindennapi élet feladataiban (pl. bevásárlás, hivatalos ügyintézés, gyógyszeríratás) mások segítségére szorulnak.

A házi segítségnyújtásban részt vevőknek Hegymagas településen nincs térítési díjfizetési kötelezettsége.

2015. április 1-től Hegymagas településen 1 fő 4 órában látta el a házi segítségnyújtást. A dolgozó egészségügyi alkalmassági vizsgálata megtörtént.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell:

- a) az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- b) az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

A házi segítségnyújtást végző személy feladatai ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, a meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A házi segítségnyújtás keretébe tartozó gondozási tevékenység:

- az ellátást igénybevevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása (pl. pszichés gondozás – segítő beszélgetések)
- az orvos előírása szerinti alapvető gondozási feladatok (pl. öltöztetés, tisztálkodás, meleg étel biztosítása, gyógyszer íratása, kiváltása, felügyelete,)
- szükség szerint ápolási feladatok ellátását (pl. vérnyomásmérés, diéta ellenőrzés, háziorvoshoz kísérés, orvos kihívása)
- segítségnyújtás a higiénia megtartásában (pl. takarítás, takaríttatás, mosás megszervezése)
- közreműködés az ellátást igénybe vevő háztartásának vitelében (pl. bevásárlás, fűtés)
- segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőnek a környezetével való kapcsolattartásában (pl. hozzátartozókkal)
- a helyi önkormányzat szervezésében megrendezésre kerülő különféle csoportos, szabadidős, kulturális programokról történő tájékoztatása az ellátást igénybe vevőnek és a rendezvényeken való részvételük segítése (pl. falunapok, szüreti mulatságok, idősek napja)
- az ellátást igénybe vevő segítése a számukra szükséges szociális ellátásokhoz való hozzájutásban (pl. segélyek, hivatalos ügyek intézésének szervezése)
- az előgondozást végző személlyel való együttműködés
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése

A gondozás az egyéni igényeknek és az ellátást igénybe vevő életkörülményeinek megfelelően történik.

A gondozási tevékenység dokumentálása és ellenőrzése az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet alapján történik:

- a házi gondozók a napi gondozási tevékenységükről gondozási naplót vezetnek, amelyben dokumentálásra kerül az ellátott otthonában és az ellátott érdekében végzett gondozási tevékenység, valamint a gondozásra fordított idő. A gondozási napló havi zárásában a havi ellátotti létszám és a gondozási látogatások száma azaz az esetszám kerül összesítésre.

- a házi segítségnyújtásban részesülő személyre vonatkozóan a házi gondozók egyéni gondozási tervet készítenek, előgondozási adatlapot vezetnek.

Amennyiben a házi orvos véleménye alapján ápolási feladatok ellátása is szükséges, a gondozási terv ápolási tervvel egészül ki.

- az ellátásban részesülő személlyel közvetlenül foglalkozó gondozó folyamatosan figyelemmel kíséri és elősegíti az egyéni gondozási tervben foglaltak érvényesülését.
- Az egyéni gondozási tervet készítő személy évente – jelentős állapotváltozás esetén annak bekövetkezésekor – átfogóan értékeli az elért eredményeket, és ennek figyelembe vételével módosítja az egyéni gondozási tervet.

Az SzCsM rendelet a házi segítségnyújtás feladatkörében 9 fő ellátottra vetítve 1 fő szociális gondozót határoz meg. A házi segítségnyújtás esetén az ellátható személyek száma 87 főben (irányszám) lett meghatározva figyelembe véve a szolgálatnál alkalmazásban álló szociális gondozók számát, és munkaidő-beosztását.

Az 1/9-es arányt nem lehet sem a gyakorlatban végzett tevékenység, sem az adminisztrációs munka esetében mereven alkalmazni. 1 fő szociális gondozó által vezetett gondozási naplóban a napi látogatások száma nem biztos, hogy minden esetben 9 alkalom. A gondozási tevékenység időtartama is befolyásolja az 1 fő szociális gondozó által ellátható személyek számát.

A működési engedélyben meghatározott ellátotti létszám vonatkozásában a havi összesítések, elszámolások alkalmával kísérjük figyelemmel az ellátottak számának alakulását, megfelelő munkaszervezéssel hidaljuk át a felmerülő problémákat.

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/K (6) bekezdése megfogalmazza, hogy a házi segítségnyújtás esetében az ellátottak száma egyetlen napon sem haladhatja meg a működési engedélyben meghatározott ellátotti létszám száztíz százalékát, éves átlagban pedig annak száz százalékát. A jogszabályi hely is lehetőséget ad arra, hogy egyes napokon az ellátottak száma meghaladja a működési engedélyben meghatározott ellátható személyek számát, azonban mindezt a normatíva igénylés szabályainak betartása érdekében folyamatosan figyelemmel kell kísérnünk. A maximált ellátotti számon felül az ellátott személyek után normatív állami hozzájárulás nem igényelhető és nem számolható el. A házi segítségnyújtás működési engedélyének módosítása naptári negyedévenként egyszer kezdeményezhető.

2015. évi esetszámokat vizsgálva a házi segítségnyújtás esetén az esetszámok hozták a leigényelt normatívát. Folyamatosan igyekeztünk a személyek kiesését a rendszerben pótolni, ezáltal egyensúlyt teremteni. Minden településen van pluszban olyan ellátott, amivel a házi gondozottak száma maximális szinten tartható, a hiány keletkezésének kiküszöbölésére, esetleges létszámkiesés azonnali pótlására.

Gondozási szükséglet vizsgálata

A házi segítségnyújtás igénybevétele megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. Az ellátás biztosítását megelőzően a gondozási szükséglet vizsgálata az intézményvezető hatásköre. A gondozási szükséglet vizsgálatához az igénylőnek vagy a törvényes képviselőjének be kell mutatnia a gondozási szükséglet megítélését szolgáló, rendelkezésre álló szakorvosi leletek, szakvélemények másolatát, egyéb orvosi igazolásokat. A gondozási szükséglet vizsgálata a 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet 3. számú melléklete szerinti értékelő adatlapon történik. A vizsgálat eredményéről a 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet 4. számú melléklete szerinti igazolást az intézmény vezetője állítja ki.

A házi segítségnyújtást az igazolásban meghatározott napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb négy órában kell nyújtani, amennyiben a gondozási szükséglet a napi négy órát meghaladja, az intézmény vezetője tájékoztatja a szolgáltatást igénybe vevőt a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételeének lehetőségéről.

A házi segítségnyújtás és az étkeztetés azon lakosok számára biztosított ellátási formák, akik koruk, szociális helyzetük, vagy egészségi állapotuk miatt rászorultak e szolgáltatásokra.

Házi segítségnyújtás és étkeztetés esetén az ellátási terület:

Balatonederics község közigazgatási területe,
Hegymagas község közigazgatási területe,
Lesencefalu község közigazgatási területe,
Lesenceistvánd település közigazgatási területe,
Lesencetomaj község közigazgatási területe,
Nemesvita község közigazgatási területe,
Szigliget község közigazgatási területe,
Uzsa település közigazgatási területe.

Ezen ellátási formák iránti **kérelmet** a 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet 1. számú melléklete szerinti formanyomtatványon lehet **előterjeszteni**.

Gépjármű használata:

Tapolca és Környéke Kistérség Többcélú Társulása és Lesenceistvánd Település Önkormányzata által 2007. január 29. napon létrejött megállapodás alapján átadott KGY-166 forgalmi rendszámú, Volkswagen gyártmányú CADDY típusú jármű a „Lesencéktől a Balatonig Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltató Társulás tag településeinek nyújtott szociális szolgáltatás feladatainak ellátását szolgálja.

A gépjárművet Lesenceistvánd Település Önkormányzata további használatra átadta a „Lesencéktől a Balatonig Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltató Társulás által kijelölt Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálatnak.

A gépjármű használata két állandó tevékenységre terjedt ki:

- Szociális étkeztetésben való közreműködés az étel házhoz szállításával Lesencetomaj és Balatonederics településeken
- Vérszállítás

III. AZ INTÉZMÉNYT ÉRINTŐ VÁLTOZÁSOK

A foglalkoztatást érintő változás

Veszprém Megyei Kormányhivatal Tapolcai Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége által pályázat útján három dolgozó került az intézmény alkalmazásába támogatott foglalkoztatással. 1 fő gépkocsivezető és 2 fő házi gondozó gondozási és helyettesítő feladatok ellátására 8 órában lett alkalmazva.

Támogatás időtartama:

2015.03.09.-2015.05.31. Támogatás mértéke: 423.476 Ft

2015.06.01.-2015.08.31. Támogatás mértéke: 458.190 Ft

2015.09.02.-2016.02.29. Támogatás mértéke: 1.069.925 Ft

A gépkocsivezető feladata Balatonederics és Lesencetomaj vonatkozásában a szociális étkeztetés házhoz szállítása, valamint az ebédszállítás mellett minden hónap első csütörtökén gondoskodik Balatonederics, Lesenceistvánd, Lesencetomaj, Szigliget települések orvosi rendelőiben levett vér Tapolca laborba történő szállításáról. Ezenkívül ellátott a házi gondozó mellett gondozási tevékenységet, illetve a szabadság kiadásával párhuzamosan helyettesítő feladatokat is.

A gépkocsi használatában a költséghatékonyságot tartjuk szem előtt, így a gépkocsi használata egyéb célra (családgondozás, egészségügyi intézményekbe történő szállítás) szükség szerint, sürgős esetekben más megoldás hiányában kerül engedélyezésre.

Nyári diákmunka: Az intézmény képviselőjében pályázattal a „nyári diákmunka elősegítése” program keretében nyújtott bérköltség támogatás elnyeréséhez sikerült hozzájárulást kapni. A pályázat eredményeként kettő diák az egyik 2015. július 1.naptól 2014. augusztus 31. napig a másik 2015.07.13-2015.08.31 8 órás foglalkoztatásban tevékenykedett az idős ellátottjaink ház körüli tevékenységeiben a házi gondozók segítőiként.

Az igényelt támogatás: 365.265 Ft. A diákok után járulékfizetési kötelezettsége az intézménynek nem volt, mivel munkaviszonnyal nem rendelkeztek.

Köszönetemet fejezem ki a szociális és gyermekjóléti szolgálat munkáját segítő szakembereknek.

Lesencetomaj, 2016. április 14.

Tisztelettel:

Nagy Renáta
Intézményvezető

Szociális étkeztetés és házi segítségnyújtás

2015.	Balatonederics		Hegymagas		Lesencefalu		Lesenceistvánd		Lesencetomaj		Nemesvita		Szigliget		Uzsa		Összes	
	étkezési esetszám	házi esetszám	étkezési esetszám	házi esetszám	étkezési esetszám	házi esetszám	étkezési esetszám	házi esetszám	étkezési esetszám	házi esetszám	étkezési esetszám	házi esetszám	étkezési esetszám	házi esetszám	étkezési esetszám	házi esetszám	étkezési esetszám	házi esetszám
január	952	189	0	0	333	134	421	184	508	378	147	158	741	200	709	378	3811	1621
február	958	180	0	0	316	137	419	180	475	352	152	140	665	179	688	358	3673	1526
március	1086	198	0	0	317	138	467	198	473	386	200	171	766	208	755	396	4064	1695
április	1088	189	24	48	285	144	490	189	410	355	191	147	677	189	682	378	3847	1639
május	1078	171	30	88	270	133	449	171	392	332	183	133	640	171	609	342	3651	1541
június	1290	198	43	110	337	154	518	198	423	389	190	154	729	198	718	392	4248	1793
július	1360	207	42	115	346	161	569	207	450	414	176	161	814	207	811	414	4568	1886
augusztus	908	173	40	100	270	140	445	180	460	360	142	140	695	180	731	331	3691	1604
szeptember	1267	184	34	110	339	154	509	192	591	396	173	154	825	198	845	362	4583	1750
október	1239	169	25	105	308	147	490	189	523	361	197	147	812	189	760	343	4354	1650
november	1109	168	42	105	322	147	461	189	604	370	180	147	789	189	752	342	4259	1657
december	755	176	44	110	272	154	338	198	503	396	163	153	799	190	509	370	3383	1747
Összes esetszám	13090	2202	324	891	3715	1743	5576	2275	5812	4489	2094	1805	8952	2298	8569	4406	48132	20109
Igényelt normatíva	48	9	0	0	13	7	22	10	25	18	6	7	36	10	33	19	190	80
Teljesült normatíva (esetszám/ 251 nap)	52	9	1	4	15	7	22	9	23	18	8	7	36	9	34	18	192	80
Eltérés	4	0	1	4	2	0	0	-1	-2	0	2	0	0	-1	1	-1	2	0

1 normatíva = 251 esetszám egy év alatt
étkezési esetszám = étkezési (ellátási) napok
házi esetszám = gondozási (ellátási) napok